

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 13 0 У 004329 17 Увп
Бањалука, 18.9.2019. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија, Смиљане Мрша предсједника вијећа, Душка Бојовића и Страхине Турковића чланова вијећа, уз учешће записничара Мире Мачкић, у управном спору по тужби „Д.-к.“ д.о.о. из Д., заступаног по законском заступнику - директору М.Г., који је опуномоћио Д.П. адвоката из Д. (у даљем тексту: тужилац), против рјешења број ... од 7.6.2016. године Управе (у даљем тексту: тужена), у предмету забиљежбе законске хипотеке на непокретностима, одлучујући о захтјеву тужиоца за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Добоју број 13 0 У 004329 16 У од 27.4.2017. године, у нејавној сједници одржаној дана 18.9.2019. године донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се одбија.

Образложење

Побијаном пресудом је, у ставу 1. изреке, одбијена тужба против уводно означеног акта тужене, којим је одбијена жалба тужиоца изјављена против рјешења Подручне јединице тужене у Д. (у даљем тексту: Подручна јединица Д.) број ... од 9.3.2016. године, којим се дозвољава, на основу коначних и извршних рјешења Министарства, - П.у., Подручни центар Д.. (у даљем тексту: ПУ ПЦ Д.) наведених у диспозитиву тог рјешења, укњижба законске хипотеке у Ц листу зк. улошка број 14 к.о. СП П., на непокретностима у власништву тужиоца као пореског обвезника-дужника са дијелом 1/1, ради обезбјеђења потраживања по основу пореза, на име главног дуга у износу од 140.377,35 КМ и камата у износу од 9.424,47 КМ, са каматом на главни дуг од датума наведеног у рјешењу па до коначне исплате, а према одредбама Закона о Пореској управи и Закона о пореском поступку Републике Српске, у корист ПУ ПЦ Д. Ставом 2. изреке пресуде одбијен је приједлог тужиоца за одлагање извршења оспореног акта.

Одбијање тужбе образложено је разлозима да како из чињеничног стања произилази да је Подручна јединица Д. утврдила да је ПУ ПЦ Д. поднијела захтјев за укњижбу законске хипотеке на предметним непокретностима тужиоца, темељем коначних и извршних рјешења ПУ ПЦ Д., на којима је и стављена клаузула коначности и извршности, којим рјешењима је утврђена пореска обавеза тужиоца по основу извршних пореских пријава пореза по одбитку које је тужилац поднио као порески обвезник, па како није испунио пореске обавезе исказане у тим коначним и извршним рјешењима за плаћање пријављених пореских обавеза у законским роковима, а имајући у виду да је у складу са чланом 42. Закона о земљишним књигама („Службени гласник

РС“ број 67/03, 46/04, 109/05 и 119/08, у даљем тексту: ЗЗК) испитано да су поднесени документи идентични са стањем у земљишној књизи у погледу непокретности тужиоца на којима је затражен упис законске хипотеке ради осигурања наплате дуга по основу неплаћених пореза, то је у складу са чланом 53. Закона о пореском поступку Републике Српске („Службени гласник РС“ број 102/11, 108/11, 67/13, 31/14 и 44/16, у даљем тексту: ЗОПП), као и чланом 42. и 43. ЗЗК, те чланом 152. став 1. Закона о стварним правима („Службени гласник РС“ број 124/08, 58/09, 95/11 и 60/15, у даљем тексту: ЗСП) правилно дозвољена укњижба законске хипотеке на непокретностима тужиоца као пореског обвезника, ради обезбјеђења наплате поменутих пореских обавеза. То је правилно потврђено оспореним актом, при чему је суд прихватио образложење из оспореног акта да тужена управа није овлашћена да се упушта да ли су коначна и извршна рјешења ПУ ПЦ Д. законита, а због чега се супротни наводи тужбе указују без основа, те и приговори тужбе у вези преплате пореза, односно да ту преплату ПУ ПЦ Д. наводно не признаје, а и позивања тужиоца на пресуду Врховног суда Републике Српске број 13 0 У 000519 10 Увп од 11.4.2011. године, а из разлога што је увидом у евиденцију нижестепеног суда утврђено да је пресудом тог суда број 13 0 У 00 2579 13 У од 29.11.2013. године тужба, у погледу преплате пореза, одбијена као неоснована, те је и захтјев тужиоца за преиспитивање те пресуде одбијен пресудом Врховног суда Републике Српске број 13 0 У 00 2579 14 Увп од 17.11.2016. године, сходно чему су и ти приговори тужиоца без основа. Како у поступку доношења оспореног акта такође нису учињене повреде правила поступка, одлучено је као у изреци побијане пресуде.

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (у даљем тексту: захтјев), тужилац побија њену законитост, из разлога садржаних у одредби члана 35. став 2. Закона о управним споровима („Службени гласник Републике Српске” број 109/05 и 63/11, у даљем тексту: ЗУС), то јест због повреде закона, другог прописа или општег акта и повреде прописа о поступку која је могла бити од утицаја на рјешење ствари. Наводи да је упис законске хипотеке извршен примјеном неважећег ЗЗК, који је престао да важи ступањем на снагу (како је погрешно навео) „Закона о одржавању и премјеру катастра земљишта - Службени гласник РС број 19/96 и 15/10“, умјесто Закона о премјеру и катастру Републике Српске („Службени гласник Републике Српске” број 6/12, у даљем тексту: Закон о премјеру и катастру), позивајући се на члан 198. тог закона. Истиче да је суд пропустио да цијени да је првостепени орган повриједио правила поступка, прописана чланом 57, 59, 80. и 94. Закона о премјеру и катастру, јер је дозволио упис хипотеке без извршне исправе - пореске пријаве, која је изричито прописана чланом 39. став 1. и 2. ЗОПП као извршна исправа, па да ПУ ПЦ Д. уз захтјев за упис хипотеке није приложила пореске пријаве, зато што садрже његову изјаву да нето плате нису исплаћене због обуставе пословања, сходно чему сматра да пореске обавезе нису доспјеле, позивајући се на члан 11. став 3. Закона о доприносима („Службени гласник РС“ број 116/12 и 103/15) према којем (како наводи) обавезе доспијевају са даном исплате нето плата. Такође истиче да му у проведеном поступку није омогућено да изведе доказе којим би доказао да су рјешења која су приложена уз захтјев за упис хипотеке, измијењена рјешењем Министарства број ... од 22.5.2015. године којим му је одобрено одложено плаћање пореске обавезе од 41.277,18 КМ (стварни дуг) на период од 60 мјесеци, са грејс периодом од једне године, који почиње тећи са даном достављања тог рјешења, а имајући у виду одредбу члана 54. став 8. ЗОПП којом је прописано да П.у. неће донијети рјешење о принудној наплати ако је порески обвезник поднио захтјев за одгађање плаћања пореског дуга, док се не одлучи о том захтјеву. Додаје да је побијана пресуда у супротности са Одлуком Уставног суда Републике Српске број У-50/15 од 7.9.2016. године, којом се искључује примјена члана 129. Закона о општем управном поступку

(„Службени гласник РС“ број 13/02, 87/07, 50/10, у даљем тексту: ЗОУП), што се односи на скраћени поступак приликом уписа права у катастар непокретности, са чим у вези наводи да су чланом 7, 53, 57. и 59. а и чланом 94. Закона о премјеру и катастру прописане процедуре приликом уписа заложних права на непокретности, због чега је првостепени орган повриједио правила поступка доносећи рјешење у скраћеној процедури без његовог учешћа. Наглашава да ПУ ПЦ Д. није провела пресуду Врховног суда Републике Српске број 13 0 У 000519 10 Увп од 9.3.2011. године, у којој су констатована рјешења ПУ ПЦ Д. на основу којих је та управа била дужна да изврши аутоматске пореске одбитке, те да од износа дуга одбије износ преплате, тако он више и не би имао дуга према ПУ ПЦ Д.

Захтјев је допунио поднеском од 15.7.2017. године, достављајући рјешење Министарства број ... од 7.7.2017. године којим је поништено рјешење ПУ ПЦ Д. број ... од 20.3.2012. године којим је одређена принудна наплата пореза извршењем на новчаним средствима на његовом жиро рачуну а неизмирених по рјешењу П. у. - Сектор за к., и. и о. п., Одјелјење за к.в. п. о. број ... од 26.1.2012. године, увећане за износ камата и трошкова поступка принудне наплате, те да је предмет враћен првостепеном органу на поновни поступак. С тим у вези истиче да је то рјешење донесено јер П.у. није уважила преплату коју је имао у висини 1.340,112,75 КМ. Због свега наведеног, предлаже да се побијана пресуда преиначи и усвоји његов захтјев за поништење рјешења којим је дозвољен упис законске хипотеке, те усвоји захтјев за брисање спорног заложног права и нареди успостављање ранијег земљишног књижног стања, или пак да се пресуда укине и предмет врати нижестепеном суду на поновно одлучивање.

Тужена је доставила све списе предмета а није дала одговор на захтјев, иако је о том праву уредно поучена.

Заинтересовано лице у овом управном спору, ПУ ПЦ Д., у одговору на захтјев наводи да је одредбама члана 11. Закона о доприносима („Службени гласник РС“ број 116/12 и 103/15) који је важио у вријеме утврђивања пореских обавеза тужиоца, прописано да су уплатиоци доприноса дужни да, најкасније до краја мјесеца за претходни мјесец, доставе обрачун доприноса П.у., те да најкасније у року од два мјесеца од истека мјесеца за који се доприноси обрачунавају, изврше уплату доприноса на прописане уплатне рачуне, сходно чему су неосновани наводи тужиоца да обавезе по основу доприноса нису доспјеле тиме што плате нису исплаћене. Везано за рјешење Министарства број ... од 7.7.2017. године, за које је тужилац навео да је одлучено да је првостепени порески орган дужан уважити преплату пореза од стране тужиоца у износу од 134.112,785,00 КМ, истиче да то није тачно јер у образложењу тог рјешења стоји да се другостепени орган није могао изјаснити о приговорима тужиоца о постојању преплате, будући да у спису предмета није била приложена сва документација у вези преплате. Напомиње да је тужилац већ раније водио спор у вези поврата више плаћених пореза и исплате камата због више плаћених пореза, о којем захтјеву је коначно одлучено пресудом Врховног суда Републике Српске број 13 0 У 002579 14 Увп од 17.11.2016. године којом је одбијен захтјев тужиоца за ванредно преиспитивања пресуде истог нижестепеног суда број 13 0 У 002579 13 У од 29.11.2013. године, који спор је тужилац покренуо због тога што му је ПУ ПЦ Д. обрачунала и признала камате због више уплаћених пореза али је тај износ књижила на картицу пореског обвезника као преплату, па након што је Врховни суд у својој пресуди на коју се тужилац позива (број 13 0 У 000519 10 Увп од 9.3.2011. године) заузео став да порески обвезник код постојања преплате пореза, има право избора да му износ преплате буде исплаћен или да му буде

евидентниран на пореској картици као преплата у сврху измирења будућих обавеза, тај орган је у поновљеном поступку донио рјешење на основу којег су тужиоцу исплаћене и обрачунате камате, што је и потврђено у том судском поступку. Због тога је без основа поновно позивање тужиоца на постојање наводне преплате пореза, насупротив чему је на његовој картици евидентирано постојање неизмирених пореских обавеза, како на крају 2016. године, тако и 2017. године а и 2018. године, које стање је и даље, па као доказ прилаже картице тужиоца као пореског обвезника за период од 1.1.2015. до 5.8.2019. године. Предлаже да се захтјев одбије.

Размотривши захтјев, одговор заинтересованог лица на захтјев, побијану пресуду, и цјелокупне списе предмета управног спора, сагласно члану 39. ЗУС-а, одлучено је као у изреци ове пресуде из слједећих разлога:

Из података списка предмета произилази да је по захтјеву ПУ ПЦ Д. за укњижбу законске хипотеке на непокретностима тужиоца уписаним у зк. улошку број 14 к.о. СП П., Подручна јединица Д. донијела рјешење које чини правно јединство са оспореним актом, дозволивши укњижбу законске хипотеке на тим непокретностима тужиоца као пореског обвезника, а ради обезбјеђења наплате дуга од тужиоца по основу пореза по одбитку, у износу главног дуга и камате, како је то наведено у том рјешењу, које обавезе су утврђене коначним и извршним рјешењима ПУ ПЦ Д., која су представљала правни основ за упис заложног права у земљишну књигу на тим непокретностима тужиоца. То првостепено рјешење је потврђено оспореним актом, који је оснажен побијаном пресудом, са разлозима који су већ изнесени у уводном дијелу образложења ове пресуде.

Побијана пресуда је правилна и законита.

Чланом 53. став 1. ЗОПП је прописано, у случају да порески обвезник не плати пореску обавезу истеком законског рока за плаћање пријављених обавеза, или у року одређеном у извршном рјешењу о утврђивању обавезе, П.у. покреће поступак успостављања законске хипотеке на непокретностима обвезника у корист П.у., ради обезбјеђења наплате обавеза, истеком рока за плаћање пореских обавеза, а ставом 2. тог члана је прописано да се законска хипотека заснива даном укњижбе у регистру непокретности и брише се након измирења пореских обавеза.

Примјеном тог прописа, у конкретном случају је Подручна јединица Д. правилно дозволила, на основу коначних и извршних рјешења ПУ ПЦ Д., укњижбу у земљишној књизи законске хипотеке на предметним непокретностима у власништву тужиоца као пореског обвезника, ради обезбјеђења потраживања од тужиоца, по основу пореза по одбитку, на име главног дуга и камате, како је то и наведено у том рјешењу, при чему је у складу са чланом 42. ЗЗК-а утврђено да су поднесени потребни документи у прописаној форми и да су подаци наведени у захтјеву за укњижбу законске хипотеке, идентични са подацима уписаним у земљишну књигу у корист тужиоца, чиме су били испуњени услови за упис законске хипотеке..

Сходно томе је и дозвољен њен упис, а која хипотека се у смислу члана 152. став 1. ЗСП-а оснива према одредбама предвиђеним посебним законом, при чему је ставом 2. тог члана прописано да ће се законско заложно право на непокретности уписати у земљишну књигу на захтјев заложног повјериоца, а што је у конкретном случају неспорно ПУ ПЦ Д. Тај посебни закон је управо ЗЗК, чије одредбе које се односе на коришћење и одржавање евиденција нису престале важити, како је то и прописано чланом 198. Закона

о премјеру и катастру (а не Закона о одржавању премјера и катастра земљишта, на који се тужилац у захтјеву погрешно позвао), с тим да је у члану 189. Закона о премјеру и катастру прописано да ће се до дана оснивања катастра користити и одржавати земљишна књига у складу са одредбама ЗЗК. Стога је правилно дозвољен упис законске хипотеке у земљишној књизи, према одредбама ЗЗК које и даље важе, због чега се неоснованим указује приговор тужиоца да је упис законске хипотеке дозвољен на основу неважећег ЗЗК-а.

Такође је у побијаној пресуди правилно наведено да се тужена управа не може упуштати у законитост коначних и извршних рјешења ПУ ПЦ Д., на основу којих је дозвољена укњижба законске хипотеке, сходно чему је без утицаја позивање тужиоца на рјешење Министарства број ... од 22.5.2015. године о одгањању пореског дуга, којим рјешењем је тужиоцу одобрено одгањање пореског дуга по основу јавних прихода, у укупном износу од 41.277,18 КМ, који дуг је утврђен рјешењем ПУ ПЦ Д. број ... од 7.6.2013. године, које је једно (од више) коначних и извршних рјешења на основу којих је дозвољен упис законске хипотеке првостепеним рјешењем које чини правно јединство са оспореним актом, све имајући у виду да на обезбјеђивање потреживања законском хипотеком и не утиче рјешење о одгањању плаћања пореског дуга обезбијеђеног том хипотеком.

Исто тако, без утицаја је и позивање тужиоца на рјешење Министарства број ... од 7.7.2017. године, које је накнадно доставио, којим је по његовој жалби у предмету принудне наплате поништено рјешење ПУ ПЦ Д. број ... од 20.3.2012. године и предмет враћен том органу на поновни поступак, при чему је образложењу рјешења наведено, како то истиче и заинтересовано лице у одговору на предметни захтјев, да се то министарство као другостепени орган није могло изјаснити о наводима тужиоца о постојању преплате, јер у спису предмета није била приложена сва документација у вези преплате, па је то разлог зашто је то првостепено рјешење поништено.

У побијаној пресуди се такође суд правилно позвао на то да је је пресудом тог суда број 13 0 У 002579 13 У од 29.11.2013. године, одбијена тужба тужиоца поднесена „због ћутања управе“ у предмету исплате преплате, у којој пресуди је наведено да је ПУ ПЦ Д. поступајући у извршењу пресуде Врховног суда Републике Српске број 13 0 У 000519 10 Увп од 11.4.2011. године (на коју се тужилац позива, да према њој има право на исплату преплате), донијела рјешење број ... од 6.9.2011. године којим је тужиоцу, а на његов захтјев, одобрено прекњижавање дијела камате за доспјеле обавезе, а и поврат преосталог дијела камате, па да му је такође рјешењем од 9.4.2010. године одобрено прекњижавање дијела признате камате, тако да му је и одобрен поврат преосталог дијела признате камате, који му је и исплаћен, а што он (како је то у тој пресуди наведено) и не оспорава. Та пресуда нижестепеног суда од 29.11.2013. године, је одбијањем тужиоцевог захтјева за њено ванредно преиспитивање потврђена пресудом Врховног суда Републике Српске број 13 0 У 002579 14 Увп од 17.11.2016. године, што је и констатовано у побијаној пресуди, тако да су у том смислу супротни наводи тужиоца без основа, што идентично наводи и заинтересовано лице у одговору на предметни захтјев, констатујући да је раније већ поступљено по захтјеву тужиоца у погледу поврата преплаћених износа, који и нису обухваћени коначним и извршним рјешењима на основу којих је затражен упис предметне законске хипотеке.

Без утицаја је и позивање тужиоца на одлуку Уставног суда Републике Српске број У-50/15 од 7.9.2016. године, којом је утврђено да члан 48а. Правилника о начину

оснивања и одржавања катастра непокретности Републике Српске („Службени гласник РС“ број 11/14, 25/14 и 31/15) није у сагласности са Уставом Републике Српске, Законом о премјеру и катастру а и Законом о Републичкој управи („Службени гласник РС“ број 118/08 - 57/16), што се односи на потребу провођења посебног испитног поступка (а не скраћеног поступка, у смислу члана 129. став 1. ЗОУП-а) приликом излагања на јавни увид података о непокретности и утврђивања права на непокретностима, а што у конкретном и није случај, сходно чему су и у том смислу без основа приговори тужиоца да су у конкретном случају учињене повреде правила поступка тиме што није проведен посебни испитни поступак, о чему су побијаној пресуди и дати ваљани разлози који се и не могу довести у сумњу наводима захтјева.

Слиједом наведеног, како суд управни спор рјешава у смислу члана 29. став 1. ЗУС-а, по правилу на подлози чињеница које су утврђене у управном поступку, побијаном пресудом је правилно одбијена тужба, јер није испуњен ни један основ за поништење оспореног акта, о чему су у образложењу побијане пресуде дати довољно јасни и аргументовани разлози, које у свему прихвата и овај суд.

Код таквог стања ствари, како ни остали наводи тужиоца из предметног захтјева нису могли утицати на другачије одлучивање, овај суд налази да побијаном пресудом није остварен ни један разлог њене незаконитости из одредбе члана 35. став 2. ЗУС-а, према којој се захтјев и не може поднијети због неправилно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, на које се тужилац у предметном захтјеву такође позива, па се стога, на основу члана 40. став 1. истог закона, предметни захтјев одбија.

Записничар
Мира Мачкић

Предсједник вијећа
Смиљана Мрша

Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић